

Diuen, els que la van conèixer, que Montserrat Andreu i Batlló era lluitadora i visionària. I aquesta empenta la va dur fins a Àustria, on va descobrir el model d'Aldees Infantils. Aquest model d'acolliment d'infants vulnerables la va captivar tant que el va portar a casa nostra. Després de recórrer tot Catalunya per trobar un lloc adequat on instal·lar un centre d'aquestes característiques, va fer realitat l'Aldea de Sant Feliu de Codines, situada enmig de la natura, tal com promulgava el fundador de l'entitat a Àustria, Hermann Gmeiner.

Amb la creació d'aquest centre es va desplegar, malgrat les dificultats, un model d'atenció a la infància desparada que s'oposava del tot amb el de la Catalunya en blanc i negre de l'època. Idees com ara mantenir junts els germans sempre que sigui possible o fer que les xiquetes i els xiquets comparteixin espais no les discuteix ningú avui dia, però llavors eren innovadores.

Montserrat Andreu i Batlló va creure en aquest model, va implicar-hi amistats i coneixences, va treure fons de sota de les pedres i va fer possible que es posés en marxa aquest centre innovador que, després de 52 anys, encara perdura. Aquest projecte s'allunya dels enormes i sòrdids reformatoris —quina paraula més esgarrifosa!— i recrea una aldea, un llogaret, amb les seues casetes, els seus espais comuns, un lloc obert a l'entorn, a la comunitat.

Fa poc vaig tenir l'oportunitat de visitar aquestes instal·lacions juntament amb el conseller de Drets Socials, Carles Campuzano i Canadés, i la secretària d'Infància, Adolescència i Joventut, Núria Valls i Carol. Els responsables del centre i de l'entitat ens van ensenyar el llogaret. També vam conèixer l'equip professional i alguns dels infants atesos i, sobretot, vam confirmar la bona feina que fa Aldees Infantils amb els infants i joves tutelats i extutelats per la Generalitat que passen per les seues mans.

Ara és obvi que els centres s'han d'assemblar tant com es pugui a una llar, però fa mig segle pocs ho defensaven. Els que ens dediquem a l'atenció a la infància tenim molt clara la importància d'un entorn acollidor i que els vincles són determinants. Sabem que hem de treballar amb la família sempre que sigui possible, que cal posar les nenes i els nens al centre de la intervenció i encaminar-nos per aconseguir que puguin construir el seu projecte de vida i créixer com a adults sans.

És ben clar que, sense Montserrat Andreu i Batlló, el camí per arribar fins aquí hauria sigut més costerut.

Ester Cabanes i Vall

Directora general d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de la Generalitat de Catalunya

CENTENARI DEL NAIXEMENT DE MONTSERRAT ANDREU I BATLLÓ

FUNDADORA D'ALDEES INFANTILS A CATALUNYA

Generalitat
de Catalunya

Montserrat Andreu i Batlló

Montserrat Andreu i Batlló (Barcelona, 1924-2003), psicòloga i treballadora social, va ser fundadora d'Aldees Infantils SOS Catalunya. Feia tasques d'assistent social a l'Hospital Sant Joan de Déu i va viatjar per Europa cercant referents per crear un centre d'atenció a la infància vulnerable a Barcelona.

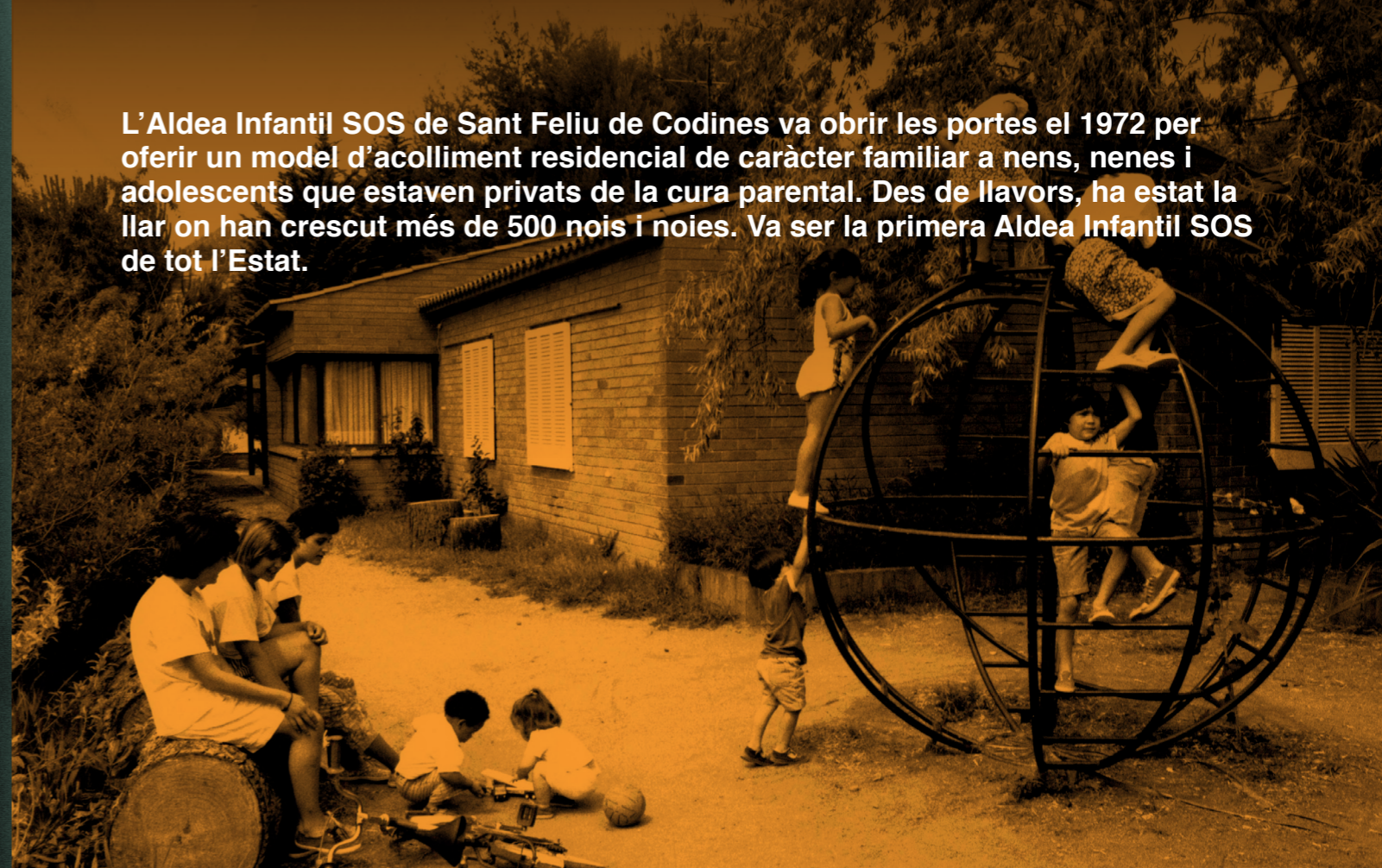
Buscava un model d'acollida alternatiu al que oferien les grans institucions massificades. A Àustria va descobrir la tasca de les Aldees Infantils, creades el 1949 per Hermann Gmeiner amb la finalitat d'acollir els infants que havien quedat orfes durant la Segona Guerra Mundial, i va decidir traslladar la iniciativa a Catalunya per acollir infants que no podien viure amb les seves famílies. Va importar una idea que llavors era revolucionària: els grups de germans havien de viure junts, en un ambient familiar, acollidor i envoltats de natura.

Només va tardar dos anys a mobilitzar amistats i coneixences i a despertar l'interès en diverses persones per implantar el projecte a Barcelona. L'any 1967 va posar en marxa una prova pilot amb tres llars en una masia del Tibidabo que era propietat seva, mentre buscava un lloc adequat per construir-hi una aldea infantil. Finalment, l'any 1972 es va inaugurar el primer centre d'Aldees Infantils SOS a Sant Feliu de Codines.

El projecte es va estendre poc després a Galícia i arreu de l'Estat espanyol (el 1981 es va fundar Aldeas Infantiles SOS España).

L'any 1993 va rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya en reconeixement de la seva tasca, destacable per una gran sensibilitat social.

L'Aldea Infantil SOS de Sant Feliu de Codines va obrir les portes el 1972 per oferir un model d'acolliment residencial de caràcter familiar a nens, nenes i adolescents que estaven privats de la cura parental. Des de llavors, ha estat la llar on han crescut més de 500 nois i noies. Va ser la primera Aldea Infantil SOS de tot l'Estat.

Aldees Infantils SOS Catalunya va renovar el concepte existent d'acolliment residencial que hi havia a l'època. A l'Aldea Infantil SOS de Sant Feliu de Codines creixien, en llars amb un ambient familiar, càlid i afectiu, petits grups de nens i nenes, principalment germans, amb educadors i educadores que constituïen figures de referència estables. La filosofia de l'organització, que continua intacta, posava al centre el nen o la nena i les seves característiques individuals i els oferia un suport incondicional, imprescindible per crear vincles segurs que els permetessin sentir-se volguts, respectats i valuosos, i tenir, en definitiva, un desenvolupament emocional sa.

Un dels puntals és el programa d'intervenció familiar especialitzat, en què es treballa amb les famílies dels nens, les nenes i els adolescents acollits per reforçar-ne les relacions familiars. Es pretén consolidar els vincles, assessorar, orientar i donar suport tant a la família com al seu entorn, minimitzant l'impacte de la separació i proporcionant les competències i habilitats necessàries per afavorir la reunificació familiar.

Pel que fa als infants, participen en l'organització de la llar i decideixen quines són les normes de convivència amb el suport dels seus educa-

dors. Cadascun d'ells contribueix a elaborar el pla educatiu individual, que és únic i personalitzat en funció de les seves necessitats.

L'Aldea viu oberta a la comunitat. En els darrers anys, les instal·lacions disposen d'una aula d'experimentació mediambiental a la qual poden anar les escoles de la zona i també una aula de cuina.

Al llarg dels seus 52 anys d'història, Aldees Infantils SOS Catalunya ha anat ampliant la seva tasca per donar resposta a les necessitats canviants de la infància, la joventut i les famílies vulnerables. Arran d'aquesta iniciativa, s'han elaborat programes adreçats a famílies i joves, s'ha donat suport a l'acolliment en família extensa, s'han creat pisos per a joves tutelats i extutelats i centres oberts en col·laboració amb la Generalitat de Catalunya –concretament, amb la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència- i amb diversos ens locals. Entre els seus centres i els programes que impulsen han atès més de 4.500 infants i joves a Catalunya.

Aldees Infantils SOS Catalunya forma part de SOS Children's Villages, una federació internacional que es va fundar el 1949 a Àustria i que és present en 138 països.